

IZ POLJOPRIVREDE STRANIH ZEMALJA

Inž. VANJA ŽANKO,
»Vinoprodukt«, Zagreb

IMPRESIJE I PODACI IZ VINARSTVA TUNISA

Maslinovo ulje i vino dva su glavna proizvoda tuniske poljoprivrede, a i glavni produkti tuniskog izvoza.

Ove je godine i Jugoslavija uvezla tuniskog maslinovog ulja i vina.

Uvoz vina izvršilo je poduzeće »VINOPRODUKT« iz Zagreba. Daskora će se tuniska vina pojaviti na našem tržištu.

MALO HISTORIJATA

Najveći dio tuniskih vinograda se nalazi na vapnenim tlima, a ima ih i na pjeskovitima.

Na ravninama na kojima se protežu uzorni plantažni vinogradi u kojima je obrada mehanizirana, a radna snaga veoma jeftina, proizvode se vrlo dobra konzumna vina.

Zadružna vinarija BOU ARKOUB (Tunis) kapacitet 30.000 hl.

Na valovitim terenima uglavnom se proizvode kvalitetna i visokokvalitetna vina.

Klimatske prilike u Tunisu veoma su povoljne za vinogradarstvo, smrzavanja su vrlo rijetka. Kiše su dovoljne da osiguravaju normalnu vegetaciju vinovoj lozi za vrijeme vrućih ljeta. Kriptogramske bolesti su zbog suhoće zraka relativno blage i zato su razna prskanja i prašenja mnogo manja nego u drugim vinogradarskim zemljama.

Veliku opasnost za vinograde predstavlja vrlo topli i suhi vjetar SIROCO, koji je i uzrokovao da se loza ne uzgaja (osim rijetkih mikrorajona) u unutrašnjosti, već se ograničila na sjeverni obalni pojas.

Sada je pod vinogradima 45.814 ha. Glavni su vinogradarski rajoni:

CROMBALIA (22.575 ha), TUNIS (16.793 ha), BIZER-TA (4.014), DJERBA, ZAGHOUAN, SOUSSE, BEJA, TEBOURSOUK, MEDJEZ el BAB, SOUK el ARBA.

Broj sorata je malen i ograničen.

Od bijelih sorata rašireni su: CLAIRETTE, UGNI, BELDI, MERSEGUERRA i PEDRO-XIMENES.

Od crnih sorata dominiraju: ALICANTE-GRENACHE i CARIGNAN, a u manjoj mjeri su zastupani CINSAULT, ALICANTE-BOUSCHET i NOCERA.

Iz sorte MUSCAT proizvodi se visokokvalitetno i vrlo cijenjeno i traženo desertno vino MUSCAT.

SOCIJALNI ASPEKTI VIPOGRADARSTVA

Vinogradi su skoro isključivo u rukama Evropljana koji su uglavnom francuskog i talijanskog porijekla, dok domoroci predstavljaju glavnu radnu snagu.

Vinogradara ima oko 6550 od čega 3000 ima manje od jednog hektara, a 2500 ima manje od 5 ha vinograda, 580 vinogradara ima od 10 do 20 ha, 350 ima od 20 do 50 ha, 70 ima od 50 do 100 ha, 40 ima od 100 do 200 ha, 11 ima od 200 do 400, dok jedan posjeduje preko 400 ha.

VINIFIKACIJA

U Tunisu se vinifikacija obavlja u modernim, dobro mehaniziranim vinarijama na savremeni način. I ovdje se osjeća prisustvo francuske vinarske nauke i prakse. Tunisko vinarstvo raspolaže sa sposobnim kadrom.

U Tunisu ima 786 vinarija čiji je ukupni kapacitet 2.411.133 hektolitara za prosječnu godišnju produkciju od 1.600.000 hl.

Od ovih vinarija 50% ima manji kapacitet od 1000 hl, 35% ima kapacitet od 1000 do 5000 hl, 7,5% ima kapacitet veći od 5000 hl, 7,5% imaju veći kapacitet od 10.000 hl.

Tuniski vinogradi, koji se protežu na otprilike 46.000 ha, u zadnjih pet godina prosječno su godišnje proizveli 1.591.000 hl vina. Rekordni prinos je iznašao 1.925.000 hl a minimalni 1.298.000 hl.

Vinogradarstvo Tunisa je svoju proizvodnu politiku usmjerilo na kvalitetet zapostavljajući visoke prinose slabe kvalitete. Prinosi po hektaru su osrednji, ali je kvalitet visok. I najobičnija konzumna vina ne smiju imati manje od 11° alkohola. Bijela vina su ugodna, jaka na alkoholu i svježija.

Od bijelih vina izvrsno je desertno vino MUSCAT (suhi i slatki).

Crna vina, bila to obična ili kvalitetna, vrlo su dobra: jake su boje, vrlo ugodnog bukea, nisu opora, jaka su na ekstraktu i lako se prepoznaju kad ih se jednom upozna.

Tuniske ružice zaslužuju naročitu pažnju i vinarski ih stručnjaci naročito cijene.

KLASIFIKACIJA TUNISKIH VINA

Stručnjaci ih svrstavaju u tri kategorije:

1. *Obična KONZUMNA VINA* – Ova vina su centar tuniske vinarske produkcije. Francuska ih uvozi za pravljanje svojih vina, jer sva tuniska vina imaju i jaku boju, i veliku punoću sa dosta alkohola (zakon traži najmanje 11°).

2. *Izabrana KVALITETNA VINA* – Vina koja su svrstana u ovu kategoriju imaju pravo na zakonsku zaštitu i na flašama nose vinjetu »TUNISIA«. Moraju odgovarati izvjesnim normama koje određuje OFFICE DU VIN.

3. *Visokokvalitetna vina (LES VINS SUPERIEURS de TUNISIE)*. Strogi propisi određuju koja vina imaju pravo na ovaj naziv.

Procedura za određivanje i selekciju ovih vina jedinstvena je i originalna. Svi proizvođači i trgovci, koji žele da im vina koriste sve prednosti ove kategorije, podna-

šaju šest mjeseci nakon berbe uzorke svojih vina organima »OFFICE du VIN« koji degustacijom i kemijskom analizom određuje vina koja bi mogla daljnjim njegovanjem i dozrijevanjem postati visokokvalitetna.

Vina koja su s uspjehom prošla prvu selekciju, ponovo se u oktobru podnose pred komisiju sastavljenu od stručnjaka administracije, proizvođača i trgovaca. Na čelu ove komisije je predsjednik OFFICE du VIN.

Ponovna degustacija i kemijska analiza definitivno određuju koja od već odabranih vina, starih godinu dana, imaju pravo da se stave u promet kao visokokvalitetna vina. Komisijski pregled vinarija i verifikacija kolika je količina visokokvalitetnih vina u svakoj vinariji uskladištena, određuju koliko će vinjeta – koje se stavljaju na svaku bocu visokokvalitetnih vina a koje potvrđuju kvalitet – biti dodijeljeno svakom posjedniku tih vina.

Ministar poljoprivrede tuniske vlade u »Službenom listu« objavljuje odluke komisije.

Stroga kontrola omogućava da u tuniskom vinarstvu, a naročito u trgovini, pojam kvalitete nije mrtvo slovo, već realnost koja je učinila da tunisko vinarstvo uživa veliki ugled i među stručnjacima i među potrošačima. Ova politika je omogućila da se ublaže mnoge teške krize i izbjegniju mnoge iluzije.

»OFFICE du VIN« je vrlo važno tijelo koje rukovodi vinarskom politikom Tunisa. On predlaže vladi sve mje-

re, koje bi trebalo poduzeti, da bi se branila i stalno unapređivala kvaliteta tuniskih vina, a i da bi se komercijalizacija vina odvijala u dobrim uvjetima. Ovaj organ vrši kvalifikaciju i selekciju vina kao što je već opisano.

BUDUĆNOST TUNISKOG VINOGRADARSTVA I VINARSTVA

Danas je Tunis nezavisna zemlja. Kao i sve mlade nezavisne afričke zemlje i Tunis mora rješavati mnoge teške probleme od kojih su naročito teški i važni problemi poljoprivrede. Problem vode ključni je problem poljoprivrede. O vodi zavisi budućnost tuniske poljoprivrede. U rješavanje ovog problema ulažu se ogromni napori. U današnjim prilikama sposobnost vinove loze da prosperira u postojećim prilikama, čini da ova kultura zauzima i danas vidno mjesto u poljoprivrednoj produkciji TUNISA.

Stalno se u Tunisu čine veliki napori da se kvalitet i renome tuniskih vina ne samo očuva već i poveća.

Istovremeno se poduzimaju mjere, da se poveća produkcija stelnog i subog grožđa, groždanih sokova i koncentrata.